

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกโรงสีชุมชน ของ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตบ้านนาทุ่ง หมู่ 7 ตำบลผักไหม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 42 คน โดยไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับสมาชิกโรงสีชุมชน ประกอบด้วยคำถามแบบปิดและแบบเปิด แบ่งเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของสมาชิกกลุ่มโรงสีชุมชน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อผู้นำกลุ่มโรงสีชุมชน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อสมาชิกกลุ่มโรงสีชุมชน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการบริหารจัดการกลุ่มของโรงสีชุมชน

ตอนที่ 5 ผลการดำเนินงานของโรงสีชุมชน

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงสีชุมชน

การวัดตัวแปร

ผู้วิจัยจะดำเนินการวัดตัวแปรที่สำคัญในการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะผู้นำ ได้แก่ คุณสมบัติผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ การกระตุ้นให้เกิดการยอมรับ เป้าหมายของกลุ่ม การให้การสนับสนุนรายบุคคล และความซื่อสัตย์ของผู้นำ วัดจากความคิดเห็นของสมาชิก แบ่งเป็น 5 ระดับและลักษณะข้อความที่จะใช้เป็นข้อความเชิงบวก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อยและไม่เห็นด้วย โดยให้คะแนนและความหมายดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
ไม่เห็นด้วย	1

2. ลักษณะสมาชิกกลุ่ม ได้แก่ คุณสมบัตินักสมาชิกกลุ่ม ความซื่อสัตย์ของสมาชิกกลุ่ม ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และการประเมินผลงานของกลุ่ม วัดจากความคิดเห็นของสมาชิก แบ่งเป็น 5 ระดับและลักษณะข้อความที่จะใช้เป็นข้อความเชิงบวก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อยและไม่เห็นด้วย โดยให้คะแนนและความหมายดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
ไม่เห็นด้วย	1

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก วัดจาก การเข้าร่วมประชุม และการนำผลผลิตมาขายให้กับ โรงเรียนและการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการของกลุ่ม

3.1 การเข้าร่วมประชุม วัดจาก จำนวนครั้งที่สมาชิกเข้าร่วมประชุมที่โรงสีจัดประชุม

3.2 การนำผลผลิตมาขายให้กับโรงสี วัดจาก ปริมาณผลผลิตที่สมาชิกนำผลผลิตมาขายให้กับโรงสี ดังนี้ ขายให้ทั้งหมด ขายให้บางส่วนและไม่ได้ขายให้กับโรงสี

4. การบริหารจัดการกลุ่ม วัดจากความคิดเห็นของสมาชิก ได้แก่ การกำหนดรูปแบบและภารกิจของกลุ่ม การจัดสรรเงินของกลุ่ม ความเหมาะสมของบุคคลกับตำแหน่งหน้าที่ ความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ของกลุ่ม การใช้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม การจัดสรรผลประโยชน์ของกลุ่ม การได้รับการยอมรับจากภายนอกกลุ่ม แบ่งเป็น 5 ระดับและลักษณะข้อความที่จะใช้เป็นข้อความเชิงบวก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อยและไม่เห็นด้วย โดยให้คะแนนและความหมายดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
ไม่เห็นด้วย	1

5. ผลการดำเนินงานโรงสีชุมชน วัดจากความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อกิจการของโรงสีที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิก ได้แก่ สมาชิกในชุมชนมีงานทำ มีรายได้ คนในครอบครัวมีโอกาสในด้านการศึกษามากขึ้น สุขภาพดีขึ้น และมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น แบ่งเป็น 5 ระดับและลักษณะข้อความที่จะใช้เป็นข้อความเชิงบวกคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อยและไม่เห็นด้วย โดยให้คะแนนและความหมายดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
ไม่เห็นด้วย	1

โดยคำถามในตอนที 2,3,4 และ 5 ใช้มาตราวัดของ Likert scale แปรความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ แบ่งเกณฑ์ช่วงคะแนน และให้ความหมายเหมือนกัน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงระดับคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{1} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าคะแนนเฉลี่ยและความหมาย

$$4.21 - 5.00 = \text{เห็นด้วยอย่างยิ่ง}$$

$$3.41 - 4.20 = \text{เห็นด้วยมาก}$$

$$2.61 - 3.40 = \text{เห็นด้วยปานกลาง}$$

$$1.81 - 2.60 = \text{เห็นด้วยน้อย}$$

$$1.00 - 1.80 = \text{ไม่เห็นด้วย}$$

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องแก้ไขและให้คำปรึกษา เพื่อให้แบบทดสอบดังกล่าวมีความตรงในเนื้อหามากยิ่งขึ้น จึงนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดสอบ (Try out) กับสมาชิกกลุ่มโรงสีข้าวชุมชนกลุ่มอื่น จำนวน 20 ราย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความเหมาะสม แล้วจึงนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลได้จาก

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ศึกษาจากเอกสารวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไป สัมภาษณ์สมาชิกกลุ่ม โรงสีชุมชนบ้านนาทุ่ง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลสมาชิกเกี่ยวกับ ข้อมูลลักษณะพื้นฐาน ลักษณะผู้นำ ลักษณะสมาชิกกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ผลการดำเนินงาน โรงสีชุมชน หลังจากได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยถูกต้องแล้ว จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งลักษณะการวิเคราะห์ ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงสี ชั่วชุมชนบ้านนาทุ่งและสภาพการดำเนินงานกลุ่ม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผล การดำเนินงานของโรงสีชุมชนบ้านนาทุ่งใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square) และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรดัก โมเมนต์ (Pearson product moment correlation coefficient)

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินงานวิจัย คือ ระยะก่อนทำการวิจัย เป็นการสำรวจ ติดต่อหน่วยงานราชการ และเข้าไปในพื้นที่ที่ต้องการศึกษาวิจัยและจัดทำโครงร่างงานวิจัย ตลอดจนแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สำหรับงานวิจัย ระยะทำการวิจัย เข้าไปสัมภาษณ์และทำการศึกษ ข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมาตอบปัญหาของงานวิจัย และระยะหลังงานวิจัย เป็นการวิเคราะห์ผลทางสถิติ สรุปรูป วิจัยงานวิจัย และเสนอรายงานผลการวิจัย นำไปใช้ประโยชน์ ส่งให้พื้นที่วิจัยต่อไป รวม ระยะเวลาทั้งหมด 1 ปี นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน 2550